

A halak étvágyára ható időjárási tényezők

Nagyon sok mindentől függ a halak (ezen belül pedig a különböző halfajok) étvágya, ami nagyban befolyásolja a horgász aznapi eredményét. Néhány általánosság megfogalmazható, de mint minden szabálynál itt is vannak bőven kivételek. A halak étvágyát röviden összefoglalva a következő tényezők befolyásolják:

A halak étvágyára ható tényezők:

- évszak, napszak, a nappalok és az éjszakák hossza, holdjárás
- szélirány és erősség
- időjárási frontok (hideg, meleg)
- légnomás, légnyomásváltozás
- fényerősség, napfény, az átvilágított vízréteg vastagsága, átlátszóság
- a víz és a levegő hőmérséklete, hőingadozás mértéke, vízállás
- a víz oxigén ellátottsága, a vízben lévő szerves anyag mennyisége
- a víz sodrásának erőssége
- az áradás és apadás gyakorisága, időtartama
- az adott horgászvíz természetes táplálékbázisa
- a horgászvízben élő halak életkora, egészségi állapota
- a horgászvízben esetlegesen meglévő szennyező anyagok mértéke (vegyi anyag, fertőtlenítőszer, ipari szenny)
- a horgászvízbe esetlegesen betelepített tájidegen halfajok és az őshonos halfauna egymás melletti megférésének körülményei (elegendő táplálék, ivadékkárosítás)
- a mesterséges horgászvizek etetése (etetőanyag fajtája, összetétele, gyakorisága)

Most az időjárással kapcsolatos tényezők hatásait részletezzük bővebben.

Az időjárási frontok

Vajon igaz az a kifejezés, hogy: meleg front: kevés hal, hideg front: több hal? Az biztos, hogy minden frontváltozás vagy így, vagy úgy, de kedvezően hat a halak étvágyára. Kétségtelen azonban, hogy a hidegfront esetében valóban nagyobb a fogási eredmény. A frontváltozás előtti napokban alacsony, de a frontok ideje alatt és közvetlenül utána megjön a halak étvágya. Az időjárási frontok sok horgász szerint a fogásokat tekintve inkább előnnyel szolgálnak.

A melegfront, bár légnyomás csökkenést okoz, a hőmérsékletemelkedéssel mégis meghozza a halak étvágyát. Ennek oka az, hogy bár a hidegebb víz több oldott oxigént tartalmaz, a légnyomás- csökkenés ellenére, még mindig marad annyi a vízben, hogy a halak jól érezzék magukat.

A békés, nem ragadozó halak napokkal a légköri frontbetörések előtti napokban abba hagyják a táplálkozást. Az időjárási frontoknak a ponty étvágyára és viselkedésére gyakorolt hatása, az évszak és a napszak függvényében változik. Hidegfront betörés előtt néhány nappal déli-délnyugatra fordul a szél, a levegő páratartalma jelentős mértékben megemelkedik, csökken a légnyomás. A front időtartama, vagyis az átvonulás ideje és az intenzitása nagymértékben függ az adott terület földrajzi fekvésétől, hőmérsékletétől, páratartalmától. A légmozgás hatására a különböző hőtartalmú vízrétegek keveredhetnek. A hirtelen légnyomáscsökkenés következtében mérgező gázok (metán) szabadulhatnak fel az iszapból, melyek csökkentik a víz oldott oxigéntartalmát. A pontyok ilyenkor gyakran csoportosulnak a felső vízrétegekbe, és úgynevezett .pipálással . próbálják a légkör oxigénjét hasznosítani. Ezt a tevékenységet a partról jól megfigyelhetjük. Ezekben a napokban a halak táplálkozás szempontjából inaktívvá válnak, így a csalikra se nagyon harapnak. A hidegfronttal megérkezi a hűvösebb levegő, a szél általában északi, északkeleti irányú lesz. Az átvonulás ideje alatt és közvetlenül utána azonban ismét intenzíven táplálkoznak a halak. Ebben az időszakban az esetlegesen lehulló csapadék és az erőteljes légmozgás oxigénnel dúsítja a vizet, így a halak főként a pontyok viselkedése is alapvetően megváltozik. Felgyorsul a vérkeringésük és az anyagcsere-folyamataik. Gyakran kiugranak a vízből, elárulva tartózkodási helyüket, ezáltal a kapások is gyakoribbá válhatnak.

A szél

A szél erőssége és iránya meghatározó a horgász számára. A legtöbben arra voksolnak, hogy erős szélben nem érdemes halfogással próbálkozni. A gyenge, vizet fodrozó szellő azonban kedvezően hathat. Állóvizeken mindig széllel szembe dobjuk be a csalit. Tapasztalt horgászok szerint télen meleg szél esetén –a pontyok például- a szél fújás irányának megfelelő partra húzódnak, míg hideg szélben a fújás felőli oldalon csoportosulnak. Télen a ponty mindig a tó legmelegebb pontját keresi. A nyári hónapokban a ponty legvalószínűbben a fújás irányában lévő parthoz lesz közel, függetlenül attól, hogy a szél meleg vagy hideg. Ennek a magyarázata lehet, hogy nyáron a víz oxigéntartalma kicsi, ezért a halak azt a helyet keresik, ahol legtöbb az oxigén. A szél fodrozza, megmozgatja a vizet, aminek következtében az oxigén eljut a mélyebb rétegekbe is. A vízmozgás következtében nem csak oxigén termelődik, hanem az elpusztult rovarok, a táplálék is a felszínről a mélybe sodródik. Ezt az együttállást pedig melyik hal nem szereti?! Érdekes, hogy egyes tavakon a pontyok az erős szél által keltett áramlatokkal sodortatják magukat. Ezek az áramlatok gyakran magukkal ragadják a ponty természetes táplálékbazisát (lárvák, férgek, vízibolhák, stb.), melyek a vízterület széliránnyal megegyező oldalán felhalmozódnak, és a pontyok is erre a területre csoportosulnak.

A hőmérséklet

A víz hőmérséklete. A víz melegedésével arányosan az emésztés időtartama is rövidebb, tehát a halak gyakrabban vesznek föl táplálékot (kivéve a túl sekély vízrészeket, pocsolyákat, ahol kánikulában akár 30 Celsius-fok fölé is emelkedhet, poshadt lesz a víz). A levegő hőmérsékletének másodlagos szerepe van a halak kapókedvére, de nem hanyagolható el, hiszen a halak a legkisebb hőingadozást is megérik, és ezt a mikro ingadozást a levegő idézi elő a vízben.

A légnyomás

A légnyomás-ingadozásnak különös szerepet tulajdonítanak a horgászok. A stabil, változatlan légnyomás kedvező, de még kedvezőbb az enyhe emelkedés. A süllyedő légnyomás tönkretetheti a sikeres horgászást. Minél magasabb a légnyomás, annál reményteljesebb a horgászat eredményessége.

Csapadék, zivatar, eső

Zivatarban nem szabad horgászni, de közvetlen előtte ajánlatos, mert a halak a zivatar előtt pár órával hihetetlenül fölélénkülnek. Arra azonban ügyeljünk, hogy időben szedjük a sátorfánkat. Az elvonuló zivatar utáni csendben is szintén sok a kapás, jó fogás ígérkezik.

Áradás, apadás

Folyóinkon az áradásnak, apadásnak van kiemelkedő szerepe a halak étvágyára. Tavasszal és nyáron az enyhe áradás élelemszerzésre serkenti a halakat, ősszel a hasonló arányú apadásnál is eredményesen horgászhatunk. A stagnálás pedig mindenkor kedvezőtlen a halfogásra.

A fény, megvilágítás

Ebben az esetben a derült vagy borult égboltra gondolunk. Derült időben a fényre érzékenyebb halakat a mélyebb, árnyékos helyeken találhatjuk meg, de általában a borongós idő kedvezőbb más halfajok megakasztására, főleg a ragadozókra.

Évszakok, napszakok, szolunáris információk

Minden évszaknak megvan a sajátossága. Tudjuk, hogy mire és hogy horgászhatunk télen, mi a teendő tavasszal, a horgászidény kezdetekor, nyáron és ősszel a főszezonban. A horgászat szempontjából a legeredményesebb a kora reggeli időszak és az esti félhomály kezdete lehet. Napközben is horgászhatunk kitűnő eredménnyel, ha megvan a fenti tényezők kedvező kombinációja!